

CERCETARE IN LIMBAJUL AGAPIA, COMPILATOR ȘI APLICAȚII

de

Ciprian I. Păduraru

*Rezumatul tezei
depuse pentru îndeplinirea parțială a
cerințelor pentru titlul de*

DOCTOR ÎN INFORMATICĂ

Facultatea de Matematică și Informatică
UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

2015

București, Romania

Comisie:

Prof.Dr. Gheorghe Ștefănescu, *Coordonator Științific*, Univ. din București

Prof.Dr.Ing. Emil Slusanschi, *Referent*, Univ. Politehnica din București

Conf.Dr. Florin Crăciun, *Referent*, Univ. Babes-Bolyai, Cluj-Napoca

Conf.Dr. Traian Șerbanuta, *Referent*, Univ. din București

După ce aplicațiile distribuite au devenit din ce în ce mai folosite și mai sofisticate, a fost nevoie de crearea de noi limbaje de programare și modele pentru programarea distribuită. Scopul principal al acestor limbaje a fost de a fi mai expresive și de a crește productivitatea. Cu toate acestea, există aspecte încă nerezolvate care provoacă multe eforturi programatorilor în vederea dezvoltării aplicațiilor distribuite. În procesul de scriere a programelor pentru sisteme paralele cu memorie distribuită, folosind o soluție comună, cum ar fi MPI, programatorii se concentrează pe un set de pași iterativi, crează task-uri care pot rula în paralel iar apoi se ocupă de comunicarea dintre acestea respectiv sincronizarea lor, într-un mod explicit. Înainte de implementarea efectivă într-un limbaj de programare, programatorii gândesc arhitectura programului asemanator cu o diagramă dataflow [3], unde programul este împărțit în diferite entități independente ce se ocupă de calcule iar legaturile dintre acestea reprezintă procesul de comunicare. Din cauza stilului secvențial de a scrie un program, este de multe ori greu de înțeles exact cum sunt separate entitățile și interacțiunile dintre acestea. Acest aspect ar putea avea consecințe negative asupra implementării programelor. În primul rând există o lipsă de modularitate, ceea ce face codul sursă mai greu de urmărit, în special pentru a înțelege comunicarea și sincronizarea dintre diferite entități. Un alt dezavantaj este acela că programele pot deveni mai predispuse la erori iar procesul de mentenanță este mai dificil.

Limbajul AGAPIA a fost inițial introdus în [1] (versiunea 0.1) și a evoluat prin adăugarea recursiei în [2] (versiunea 0.2). Principalele mele contribuții în continuarea dezvoltării acestui limbaj au fost:

1. Construirea unui set de programe pentru compilarea și executarea programelor.
2. Analiza unor categorii de aplicații care se pretează dezvoltării în AGAPIA.
3. Propunerea unei extensii a limbajului prin adăugarea unor pattern-uri.
4. O propunere pentru implementarea pointerilor temporali și analiza unor algoritmi de scheduling pentru executarea modulelor

Obiectivul limbajului AGAPIA este de a maximiza potențialul de paralelism pe ambele tipuri de platforme, multi-core și many-core, și în același

timp să ofere un model de programare modular, transparentă în comunicare și cod reutilizabil. Obiectivul principal al acestei teze este de a analiza în ce categorii de probleme ar putea fi folosit cu succes limbajul AGAPIA, prezentarea backend-ului de compilare și execuție, și de a face un plan pentru dezvoltarea ulterioară. Fiind avantajat de modelul de comunicare transparent și instrucțiuni de nivel înalt pentru a simplifica procesul de dezvoltare, implementarea programelor distribuite devine mai modulară, mai ușor de dezvoltat, și mai apropiată de formularea inițială a soluției problemei. Deoarece codul sursă AGAPIA este compus în mare parte din cod specific C/C++ adăugând doar câteva instrucțiuni și specificații specifice limbajului, este de așteptat ca utilizatorii să înțeleagă ușor acest limbaj de programare. Prin “implementare paralelă” înțelegem ambele modele de programare paralelă - shared memory și distributed memory. Majoritatea programelor scrise în limbajul AGAPIA au același cod sursă pentru implementarea în cele două modele - singura excepție este situația în care utilizatorii doresc să acceseze memoria shared folosind structuri de date proprii și nu tipul pe care AGAPIA îl pune la dispoziție, “buffer”. Folosirea unui limbaj de programare de nivel înalt vine de obicei cu un cost - o degradare a performanței fie în timpul de execuție și/sau memorie ocupată. După cum această teză va demonstra prin realizarea unor teste de performanță și compararea rezultatelor între aplicații implementate în AGAPIA versus MPI și C/C++, acest cost al performanței este minimal.

Prezentarea este structurată în două părți: prima parte (Capitolele 2,3, 4) discută despre limbajul AGAPIA, bazele programării, arhitectura și implementarea backend-ului de compilare și execuție, în timp ce partea a doua analizează categorii de aplicații în care utilizatorii pot fi avantajati de folosirea acestui limbaj.

Capitolul 2 prezintă lucruri de bază despre limbajul AGAPIA. În partea de început se explică cum se poate scrie un program, sintaxa și cum funcționează comunicarea între module. În continuare, sunt prezentate instrucțiuni de nivel înalt și pattern-uri atât la nivel de sintaxă cât și semantica lor, potențialul acestora de folosire și cum sunt implementate.

Setul de tool-uri pentru compilarea și executarea programelor este prezentat în Capitolul 3. Capitolul începe prin prezentarea în ansamblu cum sunt executate modulele. Apoi se descrie cum interpreter-ul și unealta de analiză a codului comunica împreună și se folosesc de macro-urile de deployment. Capitolul 4 conține o discuție despre câțiva algoritmi de scheduling pentru

executarea modulelor. Este descris atât algoritmul default cât și extensii precum setarea unor deadlineuri pentru module, fairness-ul dintre acestea dar și extinderea deployment-ului pe arhitecturi ierarhice de tip ring.

Capitolul 5 conține patru secțiuni. Primele două secțiuni prezintă tipuri de aplicații care se pretează cel mai bine la implementarea în AGAPIA: aplicații de tip dataflow și wavefront. Secțiunea 1, conține o motivație de ce AGAPIA este eficientă pentru dataflow programming, împreună cu o implementare a unei aplicații de procesarea semnalelor distribuit. Implementarea va demonstra că prin folosirea acestui limbaj programatorii pot deveni mai productivi, cu pierderi minimale de performanță. Secțiunea a doua prezintă cum se poate beneficia de avantajele limbajului AGAPIA în paralelizarea pattern-ului wavefront. Programatorii pot implementa rezolvări pentru aceste tipuri de probleme, în paralel, cu un efort similar implementării seriale a aceleiași probleme. Din nou, pierderile de performanță sunt minime. Ultimele două secțiuni propun o extensie pentru versiunea curentă de AGAPIA și o comparație cu un alt limbaj recent pentru programarea paralelă.

A treia secțiune prezintă o altă perspectivă pentru folosirea limbajului: aplicații ce folosesc streaming de date spațio-temporal. Este o discuție conceptuală ce vizează o dezvoltare ulterioară, nefiind inclusă în versiunea curentă de compilator. Pot fi folosite pentru implementarea mai productivă a aplicațiilor care sunt executate pe obiecte în mișcare precum avioane, mașini, etc. Cu specificații de nivel înalt programatorii pot construi rapid aplicații ce au în componență componente individuale ce comunica prin stream-uri de date spațio-temporale. Prin implementarea unei librării de module pentru manipularea datelor, AGAPIA poate ajuta dezvoltatorii să se focuseze pe dezvoltarea aplicației la nivel înalt și să evite partea de low-level privind comunicarea și manipularea datelor. În final, ultima secțiune conține o comparație între un limbaj recent de programare paralelă, X10, și AGAPIA, incluzând totodată și o analiză la cum s-ar putea folosi AGAPIA de X10 în dezvoltarea componentei de execuție a modulelor.

Ultimul capitol (Capitolul 6), prezintă idei de dezvoltare a limbajului AGAPIA. Pe partea de unelte, una dintre ideile principale de continuare ar fi crearea unei aplicații în care se pot vedea/crea modulele, specificația acestora și interacțiunea lor în mod vizual. Astfel, dat un cod existent se poate vedea ușor care sunt entitățile unei aplicații și interacțiunea dintre ele. De asemenea, utilă ar fi și simularea vizuală pas cu pas a executării modulelor după un input dat. În partea de backend, teza prezintă mai multă modificări posibile precum adăugarea unui scheduler folosind task-stealing și GPGPU,

diferite optimizări low-level, implementarea unui sistem mai user friendly de raportare a erorilor și apelarea componentelor de compilare/executare de module direct din cod existent de C/C++.

Rezultatele prezentate în aceasta teză au fost publicate în:

1. C.I. Paduraru, *Dataflow programming using AGAPIA*, Proceedings IS-PDC 2014, IEEE, CPS pp. 327-334.
2. I.T. Banu-Demergian, C.I. Paduraru, and Gh. Stefanescu, *A new representation of two-dimensional patterns and applications to interactive programming*, Proceedings FSEN 2013, LNCS 8161, pp. 183-198. Springer, 2013.
3. C.I. Paduraru, *A new online load balancing algorithm in distributed systems*, Proceedings SYNASC 2012, IEEE, CPS, pp. 327-334.
4. C.I. Paduraru, *An online load balancing algorithm for a hierarchical ring topology*, Proceedings ICCCC 2014, confirmed for publication International Journal on Computers, Communications & Control, No 6, 2014.
5. C.I. Paduraru, *Distributed programming using AGAPIA*, International Journal of Advanced Computer Science and Applications, Vol 5, No 3, 2014.
6. C.I. Paduraru, *A Greedy Algorithm for Load Balancing Jobs with Deadlines in a Distributed Network*, International Journal of Advanced Computer Science and Applications, Vol 5, No 2, 2014.

Bibliografie

- [1] Dragoi, C., Stefanescu, G.: AGAPIA v0.1: A Programming Language for Interactive Systems and its Typing System, FInCo, Electr. Notes Theor. Comput. Sci. 203(3): 69-94 (2008).
- [2] Alexandru Popa, Alexandru Sofronia, Gheorghe Stefanescu, High-level Structured Interactive Programs with Registers and Voices, Journal of Universal Computer Science, vol. 13, no 11 (2007) 1722-1754.
- [3] Tiago Boldt Sousa Dataflow Programming Concept, Languages and Applications , Proceedings of Doctoral Symposium on Informatics Engineering, 2012.